

Voor huiselijk
geweld en
kindermishandeling

isppocods?

Meldplicht?

Voor zedendelicten in
het onderwijs

Verplicht!

Meldcode

versus

Meldplicht

Elke medewerker van een onderwijsinstelling is wettelijk verplicht bij signalen en/of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling een stappenplan te volgen. En elke medewerker van een onderwijsinstelling is ook wettelijk verplicht bij vermoeden van seksueel misbruik door een medewerker jegens een minderjarige leerling melding te doen bij het bevoegd gezag.

Deze folder geeft u informatie over hoe te handelen als u een vermoeden heeft van deze ongewenste situaties. In het stappenplan *Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling* en de procesgang *Meldplicht zedendelicten*, wordt duidelijk uiteen gezet wat u moet doen. Beide wetten worden hiernaast uitvoerig beschreven.

De school moet een veilige omgeving zijn waar leerlingen met plezier naar toe gaan. U draagt uw steentje daar toch ook toe bij?

Meer informatie over de meldcode en meldplicht vindt u op www.schoolenveiligheid.nl.

Wilt u liever een persoonlijk gesprek, bel dan naar **het Adviespunt 030 – 285 66 16**

(schooldagen 9.00 – 16.00 uur) of stuur een e-mail naar Adviespunt@schoolenveiligheid.nl.

Meldcode

Bij huiselijk geweld en kindermishandeling

Wat staat in de wet?

De wet *Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling* (sinds 2013) verplicht beroepskrachten, ook onderwijs-personeel, om een vijfstappenplan te gebruiken als ze het vermoeden hebben van kindermishandeling en/of huiselijk geweld.

Wat is het doel van de wet?

Doel van de wet is leerlingen die te maken hebben met een vorm van geweld of mishandeling in de thuissituatie, passende hulp te bieden, zodat een einde komt aan de bedreigende situatie.

Voor welke situaties geldt deze wet?

Voor misbruiksituaties in de privésfeer en voor situaties in de huiselijke sfeer.

Hoe werkt de meldcode?

De meldcode bestaat uit vijf stappen. De stappen zijn hiernaast beschreven.

Voor wie geldt de meldcode?

Elke medewerker van de onderwijsinstelling moet zich aan de meldcode houden.

Wie moet het stappenplan uitvoeren?

De school doet er goed aan om een aparte aandachtsfunctionaris voor de meldcode aan te wijzen bij wie de meldingen binnenkomen. Een mogelijke kandidaat hiervoor is de ib'er, een lid van het zorgadviesteam of een schoolmaatschappelijk werker, maar niet de interne vertrouwenspersoon.

Wat doet de aandachtsfunctionaris?

De aandachtsfunctionaris bewaakt de interne procedure en zorgt ervoor dat deze kwalitatief goed verloopt. Een medewerker kan de signalen bij de aandachtsfunctionaris neerleggen, die vervolgens – als dat nodig is – de stappen 2 tot en met 5 doorloopt.

Stappenplan

1

In kaart brengen van signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling.

2

Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis.

3

Gesprek met de ouder(s).

4

Met behulp van een afwegingskader bepalen of er sprake is van acute of structurele onveiligheid. Bij twijfel altijd Veilig Thuis raadplegen.

5

Bij acute of structurele onveiligheid: altijd melden bij Veilig Thuis. Daarnaast is zelf hulp verlenen of organiseren ook mogelijk.

Elke organisatie, dus ook een school, kan het meldcode-stappenplan verder uitwerken, specifiek voor de eigen onderwijspraktijk.

Meer informatie:

- Brochure '*Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling in het primair onderwijs*', www.nji.nl
- Veilig Thuis, www.vooreenveiligthuis.nl, 0800 – 2000 (gratis en 24/7 bereikbaar)
- Rijksoverheid, www.meldcode.nl
- Afwegingskader, www.augeo.nl

Meldplicht

Bij seksueel misbruik in het onderwijs

Wat staat in de wet?

De *Wet bestrijding seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs* (sinds 1999) wordt ook wel de Meld-, overleg- en aangifteplicht genoemd. Deze wet verplicht alle medewerkers die het vermoeden hebben van, of informatie krijgen over, een mogelijk zedendelict door een medewerker van de school jegens een minderjarige leerling onmiddellijk door te geven aan het bevoegd gezag.

Wat is het doel van de wet?

Doel van de wet is te voorkomen dat zedendelicten door scholen intern worden opgelost, met als mogelijk gevolg dat die medewerker op dezelfde school of elders opnieuw een zedendelict pleegt.

Wat zijn zedenmisdrijven?

- ontucht;
- aanranding;
- verkrachting;
- grooming;
- schennis van eerbaarheid;
- kinderporno bezitten, bekijken of verspreiden;
- een seksuele relatie met een minderjarige.

Voor welke situaties geldt de wet?

De handelingen moeten hebben plaatsgevonden tussen een medewerker van de onderwijsinstelling en een minderjarige leerling: binnen, of in samenhang met, de schoolsituatie.

Wie moet het melden?

Elk medewerker van de school is meldplichtig. Daaronder vallen niet alleen personeelsleden, maar ook personen die buiten dienstverband werkzaamheden verrichten voor de school, zoals stagiairs, schoonmaakpersoneel, uitzendkrachten en vrijwilligers. Ook de interne vertrouwenspersoon is meldplichtig.

Waar moet het gemeld worden?

Bij het bevoegd gezag van de school. Het bevoegd gezag overlegt vervolgens met de vertrouwensinspecteur en doet aangifte bij politie of justitie.

Procesgang

1

Een medewerker van een onderwijsinstelling heeft het vermoeden van, of informatie over, een zedendelict, gepleegd door een medewerker van de school jegens een minderjarige leerling.

2

De medewerker meldt dit aan het bevoegd gezag.

3

Het bevoegd gezag overlegt met de vertrouwensinspecteur.

4

Er is een redelijk vermoeden van een strafbaar feit.

5

Het bevoegd gezag informeert (ouders van) klager en aangeklaagde dat aangifte wordt gedaan.

6

Het bevoegd gezag doet aangifte bij justitie of politie.

Meer informatie:

- Vertrouwensinspecteur: 0900 111 3 111
- Folder *Wet bestrijding seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs*, www.huiselijkgeweld.nl

Praktijksituaties meldcode

De gymleerkracht maakt zich zorgen om een leerling. Hij ziet geregeld wat schaafwonden en blauwe plekken op de schouders van de leerling. Hij vermoedt dat hij thuis geslagen wordt.

Bij het buitenspelen wil een kleuter de piemeltjes van andere kinderen vasthouden. Als de leerkracht daarover een gesprek met hem heeft, zegt hij "maar zo doet ook mijn broer met mijn piemel".

Een leerling vertelt aan de leerkracht dat hij niet naar huis wil, omdat vandaag een vriend van zijn ouders op hem past. En als die vriend aan het oppassen is, moet hij dingen met hem doen.

Een leerling in groep 4 vertelt tijdens een kringgesprek over een film die hij thuis met zijn ouders heeft bekeken. Naar aanleiding van zijn verhaal vermoedt de leerkracht dat de leerling pornografisch materiaal heeft gezien.

Een leerling is erg teruggetrokken en schrikt elke keer als de leerkracht haar stem verhoogt. Als de leerkracht hierover een gesprek met haar begint, vertelt ze dat ze ook thuis bang is als haar vader schreeuwt of als hij haar moeder slaat.

Praktijksituaties meldplicht

Een collega vertelt dat zij bij het betreden van de kamer van de directeur kinderporno op zijn scherm zag staan.

Een ouder vertelt het volgende: Een medewerker van de school verzorgde een kniewond van zijn zoon. Tijdens zijn handelingen aaide deze medewerker over de piemel van de zoon met de woorden: "jongen, als je hier maar geen pijn hebt."

Een groep meisjes komt u vertellen dat een leerkracht tijdens een zwemactiviteit in het water hun borsten en billen aanraakte.

Volgens geruchten zou een collega van u zich aan diverse leerlingen vergrepen hebben tijdens het schoolkamp.

Een boze ouder laat u op de telefoon van haar zoon chatgesprekken zien tussen haar zoon en een leerkracht. Het bespreekbaar maken van homofiele gevoelens en een uitnodiging om in zijn huis te komen om te 'oefenen' maakt de ouder razend.

Meldcode? Meldplicht? Verplicht!

Stichting School & Veiligheid ondersteunt scholen
bij het bevorderen van een sociaal veilig klimaat.

Stichting School & Veiligheid
Zwarte Woud 2, 3524 SJ Utrecht
030- 285 65 31
info@schoolenveiligheid.nl
www.schoolenveiligheid.nl